

سازمان تامین اجتماعی

چند پرسش و چند پاسخ

کارفرمایان و کارآفرینان به عنوان یکی از شرکای عمده سازمان تامین اجتماعی، با تعاملات گسترده خویش، نقشی اساسی در تقویت، تحکیم و توسعه بنیان های تامین اجتماعی در کشور ایفا می کنند. رشد و توسعه تامین اجتماعی در جهان، حاصل تلاش و همکاری سه جانبه دولت، کارفرمایان و کارگران بوده است. کارفرمایان در این گروه عمده ترین تامین کننده منابع مالی سازمان های بیمه گر هستند. سازمان تامین اجتماعی به عنوان بزرگ ترین سازمان بیمه ای

عمده این مسائل ناشی از کم و کاستی در اطلاعات همه جانبه و بعضاً فقدان نگرش مثبت و اطمینان بخش در روابط فی مابین می باشد. تامین اجتماعی یکی از راهکارهای آزمون شده جهانی برای مصون ماندن کارگاه ها از خطرات بی اتکیزی، حوادث شغلی و خسارات احتمالی مالی و جهانی و روحی است. در واقع تامین اجتماعی ضربه گیر تنش های کاری و بحران های اجتماعی و اقتصادی نیروهای مولد است و نظام معیشتی، بخش عمده ای از جامعه را حفظ و حراست می کند.

در این راستا نشریه کارآفرینان امیرکبیر، در این شماره و شماره های آتی خود قصد دارد تا با درج پرسش هایی که عموماً از سوی کارفرمایان مطرح شده و عمدتاً مربوط به موارد قانونی و دستورالعمل های سازمان تامین اجتماعی است و همچنین پاسخ آنها که از سوی سازمان تامین اجتماعی صورت پذیرفته، موجب ارتقاء آگاهی و اطلاع کارآفرینان و بهبود عملکرد آنان شود. ضمناً این نشریه آمادگی خود را برای درج و دریافت دیدگاه های مخاطبان خود درخصوص نحوه اعمال قوانین و مقررات موجود در زمینه ای مختلف بیمه، مالیات، عوارض، گمرکات، صادرات و واردات و تولید و... و همچنین انتقال آنها به مراجع ذیربط جهت ارزیابی و بررسی و پاسخگویی مسوولین مربوطه اعلام می دارد.

کشور که عموم کارگران کارگاه های مختلف تولیدی، توزیع و خدماتی مشمول قانون تامین اجتماعی را تحت پوشش دارد، دارای بیشترین تعامل و ارتباط با کارفرمایان است و در سایه همکاری و یاری کارفرمایان، توانسته است به حیات و رشد و بالندگی خود ادامه دهد.

متأسفانه به رغم جایگاه رفیع و درخور توجه کارآفرینان در عرصه کار و کارگری و بیمه های اجتماعی، بررسی ها نشان داده است که در حوزه ارتباط سازمان با این گروه نارسایی ها و مشکلاتی وجود دارد که بعضاً به اصطکاک و سوء برداشت طرفین از یکدیگر انجامیده است.

براساس آنچه در اساسنامه به سازمان تامین اجتماعی مورد تاکید قرار گرفته است، تنها در شرایط عدم تشکیل مجامع و تشکل های کارگری و کارفرمایی، وزرای مربوط در انتخاب نمایندگان کارفرمایان و کارگران دخالت خواهند داشت.

از سوی دیگر، نقش دولت در نظام بیمه های اجتماعی، تضمین پایداری نظام و تعهدات آن درقبال بیمه شدگان مستمری بگیران است. در جهان امروز، برقراری نظام جامع تامین اجتماعی و تضمین برخورداری همه آحاد جامعه از حمایت های اجتماعی، از اولین وظایف دولت ها به شمار می رود و دولت به عنوان پایدارترین نهاد اجتماعی، تضمین کننده بقای بیمه های اجتماعی و استمداد خدمات و حمایت های آن است.

ماده ۶ قانون تامین اجتماعی

* **کارفرمایان:** براساس ماده ۶ قانون تامین اجتماعی، تاخیر کارفرما در پرداخت حق بیمه یا عدم پرداخت آن، رافع مسوولیت و تعهدات سازمان تامین اجتماعی نیست. چرا سازمان تامین اجتماعی به این بخش از قانون تامین اجتماع عمل نمی کند و در صورت پرداخت نشدن حق بیمه توسط برخی کارفرمایان از تامین اعتبار دفترچه بیمه شدگان، خودداری می کند؟

سازمان تامین اجتماعی: براساس بخشنامه شماره ۱۳۹/۱۳۹۹/۱۳۹۹ و دستور آداری شماره ۵۷۳۶۱ مورخ ۱۳۸۱/۶/۲۶، شعب تامین اجتماعی ملزم شده اند، لیست های حق بیمه را در صورت نیاز بدون دریافت حق بیمه، اخذ کنند تا امکان تمدید اعتبار دفترچه های درمانی بیمه شدگان فراهم شود.

تناقض در تعاملات

* **کارفرمایان:** آیا اقدامات قهری سازمان تامین اجتماعی برای وصول بدهی بیمه ای کارگاه ها از جمله اقداماتی مانند توقیف اموال و... در مغایرت با اقدامات این سازمان برای بهبود تعامل با کارفرمایان نیست؟

سازمان تامین اجتماعی: حق بیمه های دریافتی از بیمه شدگان و کارفرمایان، عمده ترین محل تامین منابع سالانه این صندوق بیمه گراست و تولمندی این سازمان برای ارائه انواع خدمات و حمایت های بیمه ای و درمانی در ارتباط مستقیم با منابع و درآمدهای سالانه این سازمان است. باتوجه به

میزان وابستگی به صندوق تامین اجتماعی به منابع حاصل از حق بیمه، قانونگذار در قانون تامین اجتماعی و در ماده ۵۰ این قانون، برخی ابزارهای اجرایی را برای پیگیری و وصول مطالبات بیمه ای، پیش بینی کرده است که در صورت پرداخت به موقع حق بیمه و بدهی های بیمه ای یا اقدام برای تقسط بدهی ها، موردی برای استفاده از این ابزارها وجود نخواهد داشت.

قانون جرایم

کارفرمایان: پس از پیروزی انقلاب اسلامی با تصویب قانونی در مجلس شورای اسلامی، خسارت تاخیر تادیه حق بیمه و جرایم متعلق به آن، کلاً حذف شده اما در ۱۳۷۴ با تصویب قانونی دیگر، مجدداً اخذ خسارت دیرکرد یا عدم پرداخت حق بیمه، منعی قانونی یافت. به موجب قانون دیگر، مجدداً اخذ خسارت دیرکرد یا عدم پرداخت حق بیمه، منعی قانونی یافت. به موجب قانون مصوب سال ۱۳۷۴، در صورت ارائه شدن لیست حقوق و مزایای ماهانه کارکنان در موعد مقرر، جریمه ای معادل ۲۰ درصد حق بیمه آن ماه و در صورت پرداخت نشدن حق بیمه متعلقه در موعد مقرر نیز جریمه ای معادل ۲۲ درصد حق بیمه آن ماه از کارفرما مطالبه می شود و بدین ترتیب کارفرمایی که لیست دستمزد یک ماه کارکنان کارگاه خود را به شعب تامین اجتماعی ارائه نکند و حق بیمه آن ماه را پرداخت نکند ۲۲ درصد جریمه می شود که حتی اگر ماه بعد این مبلغ را پرداخت کند، باز هم این جریمه به او تعلق خواهد گرفت. آیا اخذ چنین جریمه ای آن هم با چنین رویه ای منطقی است؟

سازمان تامین اجتماعی:

بنا به پیشنهاد سازمان تامین اجتماعی تایید دولت و مجلس شورای اسلامی در ماده ۱۱ قانون نوسازی صنایع، مقرر شده است درصدهای مربوطه به جرایم موضوع تبصره (۲) ماده (۱) قانون دریافت جرایم نقدی از کارفرمایان کارگاه های مشمول قانون تامین اجتماعی که ظرف مهلت مقرر نسبت به پرداخت حق بیمه شدگان اقدام نمی کنند به ۲ درصد تمام یا کسر بدهی پرداخت نشده به ازای هر ماه تاخیر، تغییر یابد و جریمه عدم ارسال لیست نیز به نسبت حق بیمه مستند به لیست از ۵ درصد الی ۲۰ درصد متغیر است و در صورت ارسال لیست بدون حق بیمه در مهلت قانونی نیز جریمه ای بابت عدم ارسال لیست، مطالبه نمی شود.